

MORTALITÁS

Egy adott populációban megfigyelhető halálozások gyakoriságára vonatkozó statisztika. A különböző társadalmi csoportokra számított halálozási mutatók szoros kapcsolatban állnak az adott népesség fejlettségével, életszínvonalával és egyenlőtlenségi viszonyaival. A halálloki osztályozás a morbiditási mutatószámok számításánál is alkalmazott kódrendszer alapján történik.

NYERS HALÁLOZÁSI ARÁNYSZÁM

Halálozási arányszám (magyarul még a halálozási ráta kifejezés is használatos) alatt a legtöbbször a nyers halálozási arányszámot értjük. A hivatalos meghatározás szerint a nyers halálozási arányszám a halálozások ezer lakosra jutó száma az évközepe népeiségre számítva. A mutató különösen érzékeny a teljes népesség korösszetételére. Ebből adódóan országok közötti összehasonlításra csak korlátozott mértékben alkalmas.

Számítási példa:

$$\frac{\text{Meghaltak száma}}{\text{Teljes népesség száma}} \times \text{KONSTANS} = \frac{126\,788}{9\,893\,082} \times 1\,000 = 12,8$$

Magyarországon 2013-ban a nyers halálozási arányszám ezer főre vetítve 12,8 volt.

KORSPECIFIKUS HALÁLOZÁSI ARÁNYSZÁM

A korszpecifikus halálozási arányszám a korcsoportok szerinti halálozások ezer megfelelő korú népességre jutó száma, évközepe népeiségre számítva. A korszpecifikus halálozási ráta a különböző korúak halálozási arányainak összehasonlítására alkalmas mutató. Mivel a halálozás nemenként különbözik, a korszpecifikus halálozási arányszámokat a férfiakra és a nőkre általában külön-külön készítik el és publikálják.

$$\frac{\text{A 40–59 éves korosztályból meghalt férfiak száma}}{\text{40–59 éves férfiak száma}} \times \text{KONSTANS} = \frac{12\,088}{1\,333\,153,5} \times 1\,000 = 9,1$$

Magyarországon 2013-ban a 40–59 éves férfiak korszpecifikus halálozási arányszáma ezer főre vetítve 9,1 volt.